

תזכיר חוק הנכים – מיתוס מול מציאות

מאת: ד"ר אלון דהן

לצורך הפשטת התמונה ככל שניתן, והנגשתה בצורה מיטבית לכל דורש, ולאור חשיבות הדברים לעתידם של למעלה מחמישים אלף בתי אב, קהילת נכי צה"ל ובני משפחותיהם, אני מעגן את הידע הקיים, באופן חלקי בלבד, בטבלה מסודרת, ובה שלוש עמודות: 1. הסעיף המדובר; 2. השינוי המוצע; 3. ולבסוף המשמעות, החמרה/הטבה. מעיון בטבלה, נוכל ללמוד על סעיפים בהם חל שיפור, ועל כאלו בהם חלה החמרה, ולהבין עד כמה בעייתי הוא התזכיר באם יעבור לעיגון בחקיקה.

מסמך זה מבוסס על נוסח תזכיר חוק הנכים ממרץ 2016, על לשון חוק הנכים הקיים, התשי"ט (1959), על נייר העמדה שהכנתי עבור נציגי האופוזיציה מירושלים ותל אביב, על עבודתו של עו"ד קובי זכאי, על מכתבי ראשי המחוזות ירושלים ותל אביב, מר נעים עזר ועו"ד עידן קלימן ועל המסמך המצויין שהוציאה עו"ד רינת גולד גזית. אציין כי חלק גדול מאוד, מן הסעיפים הבעייתיים שזיהינו בנוסח הצעת התזכיר, עלה בטיטוט ההסכם שלהכנתי נוסח על ידי הארגון ולא נחתם מעולם על ידי משהב"ט. לאור זאת, נראה כי ראשי הארגון לא יוכלו להכחיש את האמור כאן, שכן חלק גדול מהדברים עלה כבר בהסתייגויותיהם לתזכיר, כך שלית מאן דפליג על רוב המסקנות, ויחד עם זאת אסייג ואומר: אינני משפטן, זה איננו תחום מקצועי וטעות כהרגלה לעולם חוזרת. במידה וימצאו שגיאות בטבלה הזו, שהושקע בה עמל רב, אבקש ליידע אותי כדי שאוכל לתקן, שכן מדובר בעתיד של כולנו וחשוב שהדברים יהיו מבוררים וממוסמכים עד תום.

לקראת הכנת הנוסח הסופי והמתוקן של מסמך זה, שוחחתי עם עו"ד קובי זכאי, שתרגם לי מתבונתו הרבה וקישר אותי עם עו"ד רינת גולד. בהקשר זה ובנימה אישית, אני מוכרח לציין שעו"ד רינת גולד, היתה והינה הבריחה התיכון והיסוד והבסיס לכל תובנה משמעותית שיש לי או לכל אדם אחר בארגון על החוק המוצע. מדובר באישה ערכית, מעמיקה, גדושה בידע מקצועי, שהיום אני יכול לומר בביטחון שאין לאף אחד בארגון, בתחום זכויות הנכים וברצון טוב אינסופי. עו"ד גולד לא חסכה ממני לא זמן, ולא תובנות ובטוחני שנכי צה"ל וארגון נכי צה"ל חבים לה חוב עצום. בכל מה שנוגע למאבק על זכויות הנכים, מי יתן ועבודתה תפקח את עיני היושבים במרומים, ותביא אותם להערכה ולהוקרה המתאימה שיאפשרו לה להמשיך ולתרום מחריצותה ומדעתה הרחבה. תודה רבה רבה מקרב לב.

המשמעות (החמרה/הטבה)	השינוי המוצע	הסעיף
<p>מדובר כמובן בשינוי לטובה, שכן יש כאן ניסוח בחקיקה, של מחויבות המדינה למיטב בניה ובנותיה, שנפגעו בהגנה עליה ועל אזרחיה. יחד עם זאת, אין לסעיף הזה כל משמעות מעשית, לבד מהצהרה נאה.</p>	<p>הוספת סעיף המסביר את מטרת החוק ואת חובתה הערכית והמוסרית, של המדינה, כלפי נכי צה"ל וכוחות הביטחון שעליהם חל חוק זה.</p>	<p>1א, סעיף מטרה</p>
<p>לפי עו"ד גולד: הגדרת נצרך מפנה כיום להגדרה של "אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו" והיא כוללת את הנוסח "ואין סיכוי נראה לעין שניתן יהיה לשקמו". זו גם הבדיקה שנעשית בפועל ובמובן זה אין החמרה/שינוי ממצב הקיים. אין להתעלם מכך שהוטלה דרישת היעדר הכנסה כדי מחיה כתנאי סף לקבלת תגמול נצרך.</p>	<p>במקום 'נצרך' יופיע: 'נכה שאינו מסוגל להשתכר למחייתו בשל נכותו ואין סיכוי נראה לעין שאפשר יהיה לשקמו אי פעם'. במקור היום: 'אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו ואין לו הכנסה מספקת למחייתו'.</p>	<p>סעיף 1(1) – שינוי הגדרות</p>
<p>צילום מצב בעייתי שמשקף את השחיקה הדרמטית בתגמולי הנכים. לפי עו"ד גולד: הקושי נוגע להגדרת "הכנסה כדי מחיה" שהיתה מעוגנת בתקנות שלא עודכנו משנות ה-70. המעבר לכך שהכנסה כדי מחיה הוא גובה תגמול לנכה 100% (היינו – השכר הקובע) הוא מעבר בלתי מוסבר, אשר אמנם תואם את המצב הקיים בפועל אולם דומה שהוא נמוך לעומת כוונת</p>	<p>מדובר כאן במחיקת קטגוריה שלימה המופיעה בלשון החוק, והמגדירה 'אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו'.</p>	<p>1(2) השמטת הגדרת 'אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו', (תיקון מס' 1 – 1961)</p>

<p>המחוקק המקורית ומשקף את השחיקה הדרמטית בתגמולי נכי צה"ל. להזכיר שתגמול 100% הינו כ-4,466 ₪, שלכל הדעות מדובר בסכום פעוט.</p>		
<p>ביטול ההוראה מהווה פגיעה והחמרה משמעותית בזכויות הנכים. יחד עם זאת, אציין כי לפי עו"ד גולד, עתירה שהגיש הארגון בעניין נדחתה. יש לעיין בתוצאות פסה"ד, ולראות אם יש עוד מה לעשות בעניין. לפי עו"ד גולד: עמדת ביהמ"ש העליון היתה שתיקון המצב הקיים צריך להיות בחקיקה. לעניות דעתי אם ממילא יוצאים לחקיקה, וביהמ"ש העיר את הערתו לעניין זה – מדוע לא תובעים יישום של ההמלצה הזאת?</p>	<p>הוראה זו אפשרה לקבוע חוסר מסוגלות לעבודה תוך התחשבות בנכות ובמכלול הנסיבות של הנכה.</p>	<p>ביטול הוראה 85.01</p>
<p>השמטה זו לא ברורה, ולפי הבנתי פוגעת בזכויות הנכים. צריך לזכור שזה היה תנאי לקבלת נצרך, וככל שתגמול הכנסה כדי מחיה, היה גבוה יותר, יותר נכים יכלו ליהנות מתגמולי נצרך. העניין הוא שלא מצאתי שהוגדר סכום לעניין זה במקום כלשהו, לבד מהתקנות. האינטרס שלנו הוא שהסכום יהיה גבוה ככל שניתן. להגדרה הזו יש השפעה על שורה של תקנות וחוקים, כולל קבלת</p>	<p>לפי לשון החוק היום, מופיע בפרק ההגדרות כך: "הכנסה מספקת למחיית אדם" - הכנסה שהוכרה כמספקת למחייתו של אדם והתלויים בו, לפי כללים שייקבעו בתקנות".</p>	<p>1(3) השמטת ההגדרה 'הכנסה מספקת למחיית אדם'</p>

<p>תגמולים שונים. כיום הסכום הקובע את גובה הכנסה כדי מחיה הינו 117% מדרגה 17 של הדרוג המנהלי. סכום זה שווה לתגמול המשולם עבור 100% נכות.</p>		
<p>מדובר כאן אם כן בהחמרה משמעותית. הכרה בנכים 50% לעניין זה רק עם פגיעות גוף. ביטול ההתייחסות למכלול הנסיבות של הנכה, לרבות גיל ומקצוע, כפי שהדגישה עו"ד גולד, מה שהופך את הסיכויים לקבוע שנכה אינו מסוגל לעבוד לנמוכים ביותר. והוספת רף תחתון של 20%. לפי עו"ד גולד: תג"מ רמה 5 לכאורה "שודרג" בסכום לתג"מ 6 אולם אם מתייחסים רק לנכות המוכרת הסיכוי שנכה יקבל תגמול זה קלוש מאוד.</p>	<p>מהות השינוי: ביטול תג"מ רמה 1. שדרוג תג"מ רמה 5 והשוואתו לתג"מ רמה 6, ולמעשה יתור תג"מ רמה 5. וביטול מתן תגמול מחיה לנכה 10% פגוע נפש או ראש. תג"מ רמה 1 - תג"מ בגובה נצרך: תג"מ בגובה התגמול אשר נקבע בחוק הנכים לגבי נכה נצרך (עד 59% נכות). תג"מ רמה 2 - תג"מ עקב פרישה מוקדמת: תגמול מיוחד בגובה התגמול הקבוע בחוק הנכים (סעי' 77). ובתקנות לנכה אשר פרש פרישה מוקדמת ממקום עבודתו. תג"מ רמה 5 - תגמול מיוחד המשולם בהתאם למצב משפחתי כמפורט: א. לרווק – 83.8% מדרגה 22 של הדרוג המינהלי. ב. לנשוי – 92.9% מדרגה 22 של הדרוג המינהלי. ג. לנשוי עם ילדים – 119.2% מדרגה 22 של הדרוג המינהלי. תג"מ רמה 6 - תגמול מיוחד המשולם בהתאם למצב משפחתי כמפורט: א. לרווק – 108.3% מדרגה 22 של הדרוג המינהלי. ב. לנשוי – 116.2% מדרגה 22 של הדרוג המינהלי. ג. לנשוי עם ילדים – 140.3% מדרגה 22 של הדרוג המינהלי.</p>	<p>שינויים וביטול בקטגוריות התג"מ (תגמולי מחיה מיוחדים). עיינו בנוסף עמ' 4, סעיפים 15-16 בעניין התג"מ</p>

	<p>בעמ' 4 סעיפים 15-16, מתייחס התזכיר לתג"מ, הוא תגמול מיוחד, הניתן לנכים העומדים בתנאים לקבלת תגמול נצרך, אלא שנכותם אינה מגעת כדי 50%. בסעיף 16 שם, מוזכר צמצום התג"ם, על ידי הוספת רף תחתון של 20%, היינו שנכים מתחת ל-20% לא יהיו זכאים לתגמול זה יותר, במידה ויגיעו לאובדן כושר פרנסה</p>	
<p>בפועל צריך עיון של אנשי מקצוע איזה מדד עדיף. בנוסף, אמנם מודגש כי העדכון יהיה רק עם עליית המדד, אבל בזמן שהמדד יורד הדבר ישפיע על העדכון הבא. לפי עו"ד גולד: "המהלך יחסוך עדכון בדיעבד של התגמולים באמצעות צווים". השאלה, אם המהלך יחסוך למשהב"ט גם כסף רב על חשבון הנכים צריכה עיון מעמיק ונותרת פתוחה.</p>	<p>שינוי שיטת עדכון התגמולים, מעבר להצמדה למדד, במקום הצמדה למדד השירותים הקהילתיים, לפי הסכם 1986.</p>	<p>סעיף 3 – עיגון בחוק של הצמדה למדד.</p>
<p>על פניו נראה כשיפור, אם כי אינני יודע על אילו הטבות מדובר.</p>	<p>לא ברור לאילו הטבות מתייחסים הדברים, ולא נכלל לעת עתה בנוסח המוצע, כך שאינני יכול לקבוע במה מדובר.</p>	<p>לפי עו"ד גולד, משהב"ט מוכן לעדכן בתזכיר סכומי הטבות מוצמדים, גם בהטבות שאינן כוללות מנגנון הצמדה.</p>
<p>לפי עו"ד גולד: מדובר בנכה 10-19% המקבל מענק ואינו מטופל באופן שוטף במשרד הביטחון. נכים אלה לא מקבלים תגמול וגם כיום אינם מקבלים הטבות.</p>	<p>לפי לשון החוק: "נכה הזכאי לתגמולים בדרך של מענק, לפי סעיפים 4 עד 4ג, לא ישולם לו כל תגמול אחר לפי חוק זה". לפי התזכיר מוצע להרחיב ולהוסיף את המילים: "או זכאות אחרת מכוח פרק שני 1 או סיוע</p>	<p>סעיף 74</p>

<p>מדובר על עיגון מצב קיים ולא על החמרת מצב.</p>	<p>שיקומי מכוח פרק שני 2".</p>	
<p>לכאורה עדיף שיהיה מוגדר בחוק, מה מקזזים ומה לא. אבל, גם כאן לא ברור מדוע משהב"ט נהג לקזז בכלל, בהיעדר תקנות או חקיקה בעניין. העולה מן הדברים הוא שהקזזו שנעשה עד כה היה בלתי חוקי. אם זה כך, אזי מדובר בהחמרה, שכן יכולים היו הזכאים לבקש פיצוי על קיזוז שאיננו מצוי לא בתקנות ולא בחוק.</p>	<p>פירוט קיזוזים רחב, שאגף השיקום מבצע מתוך תגמול הנצרך.</p>	<p>7(ב) ו- 7(ג) עיגון קיזוזים מתגמול נצרך</p>
<p>פשוט העבירו את הגדרה של חוק גיל פרישה לפרק ההגדרות.</p>	<p>השמטת הגדרת גיל הפרישה, באופן שיתאם את לשון 'חוק גיל הפרישה התשס"ד'.</p>	<p>7א(א)</p>
<p>בסעיף 7ג מופיעים הזכאים הבאים: א. נכה בן 55 שנכותו אינה פחותה מ-50%. ב. נכה בן 55 שדרגת נכותו היא 100% מיוחדת. (ב1). נכה בן 57 ויותר, שדרגת נכותו היא 40-49%. צריך לבדוק באיזה משני הנוסחים נכללים יותר מוטבים ואז לקבוע אם מדובר בפגיעה בזכויות או בהטבה. על פניו נראה כפגיעה בכל מה שנוגע לאי התחשבות במכלול הנסיבות. לפי עו"ד גולד: הנוסח שעוגן בתזכיר משקף את הזכאות גם לתג"מ 2 לפי הוראה 85.02. (ההוראה כוללת צמצום לעומת 85.01 ביחס להתחשבות במכלול</p>	<p>במקום האמור היום: "שנתקיימו בו הוראות סעיף 7ג ואשר פרש כליל מעבודתו או ממשלח ידו". יכתב: "שדרגת נכותו היא 35% ומעלה או שדרגת נכותו היא 20% ומעלה בשל פגימת ראש או פגימה נפשית ואשר פרש כליל מעבודתו או ממשלח ידו לפני הגיעו לגיל פרישה".</p>	<p>7ד(1) – הגדרת הזכאי עפ"י אחוזי ומהות נכות</p>

<p>(הנסיבות)</p>		
<p>לכאורה הטבה</p>	<p>נוספה אפשרות לנכה לעבוד עד כדי מחצית הכנסה כדי מחיה, כמו נצרך</p>	<p>7ד(2) – תגמול פרישה מוקדמת</p>
<p>. לפי עו"ד גולד: התוספת היתה חלק מהגדרת תגמול נצרך ובוטלה בהקשר זה. באופן מהותי מדובר בניסוח שונה של אותה זכאות ולא בהחמרה.</p>	<p>לפי סעיף זה: "נכה שהתנהגות רעה חמורה מצדו גרמה לנכותו, לא יחולו עליו הוראות חוק זה המקנות טובות הנאה כל שהן, אך אם הנכה הוא נצרך, רשאי קצין תגמולים להעניק לו מטובות ההנאה הניתנות לנכים לפי חוק זה כפי שייראו בעיניו, ובלבד שלא יעלו על טובות הנאה שהנכה הזה זכאי להם, אלמלא הוראות סעיף זה". התיקון המציע מוסיף סייג לחריגה זו לפיו, אחרי המילים 'הוא נצרך' יבוא: "ואין לו הכנסה מכל מקור שהוא העולה על השכר הקובע".</p>	<p>סעיף 9 – סיוג הטבה</p>
<p>עקרונית אשפוז גורם לגריעת זכויות (דמי חימום, הבראה, דמי קירור, ציוד עזר ביתי ועוד). זה כשלעצמו מהווה בעיה שצריך לתקן. אשפוז ממושך גורע זכויות. ככל שיותר מצבים נחשבים "אשפוז ממושך" יש יותר מצבים הגורעים זכויות. צמצום "אשפוז ממושך" לנכות המוכרת בלבד מצמצם מצבים של פגיעה בזכויות ועל כן מהווה הטבה. – ההגדרה החדשה מוציאה מתחום הקיזוזים כל אשפוז שאינו עקב הנכות המוכרת ובכך יש הטבה מסויימת. אולם עצם גריעת הזכויות מנכה בגין אישפוז היא בעייתית וחמורה לכתחילה. בנוסף, לפי סעיף (ב): "שר</p>	<p>הוגדר בתזכיר כ"אשפוז רצוף לתקופה שעולה על 6 חודשים עקב הנכות".</p>	<p>9א (א) – הגדרת אשפוז ממושך</p>

<p>הביטחון יקבע בתקנות את התנאים למתן זכאות נוספת לפי חוק זה, לרבות לעניין הוכחת התנאים לנתינתה וכן את היקף ההטבה, שיעורה, דרך הגשת הבקשה לקבלתה ואופן נתינתה..."</p>		
<p>יש כאן גם הטבה וגם החמרה. הצד החיובי הוא, שהטבות שאינן מוצמדות למדד יקבלו כעת עדכון שיצמצם את השחיקה בהן. יחד עם זאת, בירידה לעדכון חד שנתי, יש הרעה בתנאים, שכן יש לא מעט הטבות המתעדכנות כיום פעמיים בשנה, ועדכון ירד לפעם בשנה (לפי עו"ד גולד: מענק נישואין וניידות לרכב מדינה – הן, למיטב ידיעתי שתי הטבות היחידות המעודכנות כיום פעמיים בשנה). הבעייתיות הינה ביצירת פער בין מועד העדכון (ינואר) לבין מועד התשלום בפועל (למשל – דמי חימום בחודש נוב' 11 חודשים מאוחר יותר). כיום העדכונים נעשים, ככלל, סמוך לפני התשלום. יצירת הפער משמעה שנכים יקבלו הטבות שאינן מעודכנות. בימים של אינפלציה גבוהה יכול להיות משמעותי.</p>	<p>יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה, בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי, אלא אם כן קבע שר הביטחון אחרת. במקרה של ירידת המדד, במועד העדכון הבא תובא הירידה בחשבון.</p>	<p>(ג)(1) עדכון הזכאויות הניתנות לפי פרק זה.</p>
<p>מדובר כמובן בהחמרה אשר לפי עו"ד גולד עומדת בסתירה לפסיקת העליון בעניין: "הוראה</p>	<p>שר הביטחון יכול לקבוע גריעת זכאויות לנכה תושב חו"ל, או לקבוע תנאים למתן הזכויות הללו.</p>	<p>(ה)(1) (א) ו- (ב) - תושב חו"ל</p>

<p>זו אינה עומדת בהלימה עם פסה"ד של ביהמ"ש העליון בעניין נאמן אשר קבע כי נכי צה"ל זכאים להטבות ללא קשר למקום מושבם. פס"ד זה פורש על ידי משרד הביטחון כמתייחס לרכב רפואי בלבד, וזהו הנושא היחיד שהוסדר על ידי משרד הביטחון בעקבות פס"ד נאמן (ע"מ 4515/08). פניות של הארגון לאגף בבקשה להסדיר את הנושא בהתאם לפס"ד נאמן לא הניבו כל התקדמות בנושא". כלומר שכבר על פי הנוהג היום משהב"ט ככל הנראה ולכאורה פועל בניגוד לפסיקה מפורשת.</p>		
<p>החמרה מובהקת, שכן מי ששהה בחו"ל יותר מ-183 יום, ימצא עצמו, כפי שכותבת עו"ד גולד: בסוף שנה עם תשלומי יתר כאילו הוא תושב חו"ל, בעוד שלכל עניין אחר הוא נחשב תושב ישראל, לרבות תשלום מיסים. משרד הביטחון מסרב לאפשר התייחסות למרכז החיים של הנכה כמקובל במדינה בהקשרים אחרים". מדובר כאן בעיגון חקיקתי של הוראה 80.25, אשר לפי טענת עו"ד זכאי חוקיתה מוטלת בספק היום, כל עוד לא עוגנה בחקיקה. הנפגעים הפוטנציאליים, לפי עו"ד זכאי: מתנדבים מחו"ל,</p>	<p>"מי שהתגורר בישראל או באזור 183 ימים לפחות, ב-12 החודשים שקדמו למועד שבו התמלאו התנאים לקבלת הזכאות הנוספת המבוקשת על ידו". זאת בניגוד לנוהג היום, לפיו המדינה משלמת תגמולים והטבות, לכל נכה בכל מקום בו הוא בוחר לחיות.</p>	<p>(ה)(2) הגדרת 'תושב ישראל'</p>

<p>סטודנטים הלומדים בחו"ל, מטיילים, אנשי עסקים, נכים בטיפולים ממושכים בחו"ל ועוד כיו"ב.</p>		
<p>מדובר בפגיעה, שכן לפי עו"ד גולד: "בעייתי כיון שהיום לא מוסדר כלל והמשמעות היא שעד להסדרה בתקנות לא תהיה זכאות כפולה. יש להפוך את ברירת המחדל בדומה לזכאויות כפולות בחוק משפחות חיילים".</p>	<p>לפי עו"ד גולד: "ניתנה סמכות לשר הביטחון לקבוע בתקנות אם ובאילו תנאים תינתן הטבה לפי חוק הנכים אם הנכה זכאי להטבה דומה גם לפי חוק משפחות חיילים".</p>	<p>זכאות לנכה הזכאי גם לזכויות לפי חוק משפחות חיילים. (יש להשוות גם לתקנות האגף).</p>
<p>מדובר בהחמרה, למרות שעפ"י משהב"ט כך נוהגים בפועל, לא כך כתוב בהוראה, ובכל אופן מדובר בפגיעה בנכה שגילו נמוך מ-65 לקבל את הזכאות במידה וצריך.</p>	<p>לפי עו"ד גולד: "הזכאות לפי סעיף 79 להוראה 60.06 - מדובר בנכה בדרגת נכות 50% לפחות שיש בבעלותו דירה שאינה מתאימה למגוריו מחמת גיל ו/או מצב רפואי. נכה כאמור יכול לשכור ולהשכיר דירה ולקבל את ההפרש למשך שלוש שנים. בהוראה כתוב: "מחמת גיל". בתזכיר ציינו במפורש גיל 65".</p>	<p>סימן ב' - זכאות לדירור - 9 ואילך. (יש להשוות גם לתקנות האגף).</p>
<p>על פניו תיקון טעות מתבקש.</p>	<p>לפי עו"ד גולד מדובר בתיקון עיוות שכן: "על פי ההוראה מתייחס לנכה 30-34% באופן שיצר עיוות כיון שלפי הנוסח הקיים בהוראה נכים בדרגת נכות 35-39% על גפיים תחתונות יהיו זכאים להלוואה נמוכה יותר מנכים בדרגת נכות 30-34% בגפיים תחתונות".</p>	<p>סיוע להחלפת דירה 19 (ג) - (להשוות גם לתקנות האגף).</p>
<p>מדובר בהחמרה גם לפי עו"ד גולד, שכן מדובר בנוסח מצמצם, לפיו הפסד חלקי לא בא בחשבון לצורך מתן הטבה זו, רק אם הנכה עזב את כל רכושו ונותר חסר כל...</p>	<p>כיום מופיע בתקנות - ש'עזב דירה משותפת על ציודה מלא/חלקי, בתזכיר שינו: 'לנכה שהתגרש והשאיר רכושו לגרושתו'.</p>	<p>9ט - סיוע חד פעמי לנכה שהתגרש.</p>
<p>החמרה ברורה מן הנוהג הקיים.</p>	<p>נשמטו מנוסח התזכיר ההמיפגלים, שנכותם</p>	<p>9טו (1) (א) מענק</p>

	יכולה להגיע ל-100%+.	שנתי לאחזקת הבית.
החמרה ברורה, משום שנשמטו שוב ההמיפלגים.	לפרפלג ולקוודרופלג.	(3) עמ' 26 – סיוע 75% מעלות התקנת שער חשמלי
קשה לקבוע אם מדובר בהחמרה או בהטבה, שכן מחד נוספו קטועים אבל מאידך שוב נגרע חלקם של המיפלגים, וצריך עיון.	נוספו על פרפלג וקוודרופלג גם נכים קטועים שתי גפיים תחתונות.	מענק מעלית
החמרה ברורה במצב. למרות שמשלהב"ט טוען שכך נהגו בפועל, לא כך לשון התקנה.	נכה ששוכן בדירה של משהב"ט ונפטר, כיום זכאית אשתו לרכוש את הדירה, גם אם הנכה לא החל בהליך הרכישה בטרם נפטר. השינוי בתזכיר, מאפשר לאישה לרכוש את הדירה האמורה, רק אם ההליך החל עוד בחיי הנכה.	סעיף (9) עמ' 27 – רכישת דירה בבעלות משהב"ט
עצם הצורך בהקמת ועדת חריגים יכול להיות מבורך, . שכן, לפי עו"ד גולד: מה שיש בסמכות וועדת חריגים אלה זכויות שגם כיום ניתנות באישור חריג. אלא שנראה לעניות דעתי, צריך עיון אם חריגה דרך פרוצדורה מסורבלת של ועדה עדיפה בהכרח על החלטות המתקבלות ע"י פחות אנשים ופחות בירוקרטיה. כמו כן, צריך עיון, האם באמת החריגות בהן תדון הועדה תהינה בדיוק הזכויות אשר גם היום ניתנות בחריגה ולא נוסף להן דבר. בנוסף צריך לראות מה יהיה הרכב הוועדה.	הועדה תוקם ע"י שר הביטחון והיא תייעץ לקצין תמלוגים בנוגע לבקשות סיוע לדיור לנכה שאינו עומד בתנאים לקבלת הסיוע לפי סימן זה. הרכב הועדה ודרכי פעולתה יקבעו בתקנות.	ועדת חריגים 9 טז
אינני יודע באיזה הטבות מדובר, ואשר על כן יש לבדוק מול תקנות האגף וחוקים אחרים,	בעמ' 4 סעיף 13, תיקון לנוסח החוק לפיו: "סעיף 14 לחוק הנכים קובע כי נכה הזכאי למענק חד פעמי (נכה שדרגת נכותו 10-	עמ' 4 סעיף 13 – סיוע לנכה 10-19% שהגיש תביעה לאחר

<p>וצריך עיון בדבר. לפי עו"ד גולד: מדובר בשיקוף מצב קיים.</p>	<p>19% ושהגיש תביעתו לאחר (1.1.1996), לא ישולם לו כל תגמול אחר לפי החוק. מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע כי נכה כאמור לא יהיה זכאי גם לכל הטבה על פי החוק".</p>	<p>1.1.96</p>
<p>לעניות דעתי, מדובר בהחמרה ברורה.</p>	<p>בעבר מומן הביטוח על ידי משהב"ט במלואו. בתזכיר מדובר על מצב שבו רוצים לנכות השתתפות מהתמלוגים.</p>	<p>עמ' 5 סעיף 21 מתייחס לעניין ניכוי דמי השתתפות בביטוח.</p>
<p>ללא ספק החמרה, שכן בנוסח ההוראה מדובר בזכאות אוטומטית, שאיננה מצריכה בקשה, וכמו כן תנאי ה'גיעה האישית' לא מופיע בהוראה</p>	<p>בתזכיר מחויב הנכה להגיש בקשה, וכמו כן מצוין בתזכיר כי מדובר בזכאות עבור הכנסה מיגיעה אישית</p>	<p>סעיף(ד) עמ' 29 – מענק מס הכנסה</p>
<p>ההתייחסות למענק הבראה היא על דרך הצמצום. מכאן שכל ש"אשפוז ממושך" חל על פחות מצבים, הפגיעה קטנה יותר מפני שבזמן אשפוז ממושך נגרעות זכויות. במובן זה מדובר דווקא בהטבה. יחד עם זאת, עצם העובדה שאישפוז ממושך גורר פגיעה בזכויות נכים, היא בעיה בפני עצמה ולכן מדובר כאן על עיגון של עיוות.</p>	<p>לאורך כל הסעיפים, השימוש בביטוי 'אשפוז ממושך' מתייחס לאשפוז של 6 חדשים בגין הנכות בלבד. בניגוד לנוהג היום, לפיו עפ"י ההוראה כל אשפוז.</p>	<p>עמ' 32 סעיף (יא) (1) מענק הבראה</p>
<p>מדובר בהטבה.</p>	<p>לפי עו"ד גולד, התזכיר תיקן מצב והביא לכך שכל עיוור זכאי ל-42 ימי הבראה.</p>	<p>עמ' 33 סעיף (ז) מופיע זכאות הבראה לנכה בעל דרגת נכות מיוחדת בשל עיוורון</p>
<p>לא ברור איך יתייחסו ללידה שקטה, או הפלה. כיום משלמים עבור כל לידה ולא</p>	<p>בתזכיר מופיע עבור כל יילוד ולא עבור כל לידה, למרות שבהוראה הנוסח איננו כזה.</p>	<p>עמ' 33 סי' (2) – מענק לידה לאישה נכה שהיא חד הורית</p>

<p>עבור כל ילוד כך שאם נולדו תאומים או תינוק אחד התשלום אותו תשלום. על פי נוסח התזכיר ישלמו את המענק עבור כל ילוד כך שבלידת תאומים ישולם מענק כפול. מדובר בהטבה שחלה על מתי מעט, שכן מעט מאוד נכות יולדות לידות עם ריבוי עוברים, ועל כן מדובר בהטבה זניחה.</p>		
<p>מדובר בהחמרה</p>	<p>על פי ההוראה הנוהגת כיום, יש זכאות לדמי חימום מוגדלים לנכים בנכות מיוחדת כוללת. הזכאות הושמטה</p>	<p>עמ' 34 סעיף (יד) – מענק שנתי עבור חימום</p>
<p>מדובר בהחמרה, שכן מדובר באפשרות חריגה מוגבלת בסכומים ולא בנסיבות</p>	<p>לפי עו"ד גולד: "נקבע במפורש כי אם נכה קיבל בסכום נמוך מהסכום המרבי, הוא יוכל לקבל את יתרת הסכום לפי שיעורו המעודכן". בהוראה הנוהגת יש סמכות לחרוג בסעיף זה, בתזכיר לעומת זאת צומצמה אפשרות החריגה.</p>	<p>עמ' 36 סי' (יז) (1) – הלוואה לנכה שנקלע לחובות עקב נכותו</p>
<p>החמרה מובהקת</p>	<p>בתזכיר נוסף סעיף זה, לפיו: "סיוע לפי סעיף קטן זה יינתן רק לנכה ששילם עובר להגשת בקשתו דמי חכירה שנתיים". סעיף זה לא היה קיים בהוראה והוא מגביל את הזכאות להיוון רק למי ששילם בעבר דמי חכירה</p>	<p>עמ' 37 סעיף (ג) (2) – דמי חכירה והיוון לנכים בדרגת נכות מיוחדת</p>
<p>החמרה מובהקת</p>	<p>זכאות הושמטה מן התזכיר</p>	<p>סעיף 74 להוראה – הובלת רכב לחו"ל לנכה בדרגת נכות מיוחדת</p>
<p>יש כאן גם החמרה וגם הטבה. מבחינה זו שהמחשב הראשון, לא תלוי יותר בקרן עזבונות, יש כאן הטבה. אבל מבחינה זו שנוסף סייג תקציבי של 20,000 ש"ח, והן מהבחינה שהמחשב השני</p>	<p>הוגבלה רכישת מחשב ותוכנות ייעודיות בסכום שלא יעלה על 20,000 ₪. בנוסף, הושמטה הזכות למחשב נוסף ותוכנות ייעודיות לנכה העובד לפרנסתו.</p>	<p>זכויות שיקומיות לעיוורים מקרנות ועזבונות</p>

הושמט – מדובר בהחמרה.		
בכל מקרה מדובר בהחמרה, משום שעל פי ההוראה הזכאות היא לפי גובה ההוצאה בפועל.	לפי הנוסח שלפני, השתתפות האגף בהוצאה זו תוגבל לגובה הסיוע הניתן למטרה זו על ידי משרד הרווחה. לפי המסמך של עו"ד גולד, ההגבלה היא עד תקרה של 2,000 ₪.	עמ' 40, סעיף ה – מימון פנימייה
ללא ספק החמרה	לפי נוסחים קודמים של ההוראה, לא היתה מגבלה של החזר אבדן הכנסה לכמה בני משפחה. בתזכיר הוגבל לבן משפחה אחד. בנוסף, סעיף הסל שהיה אמור להינתן לזכאים כאלו בוטל על ידי משהב"ט	עמ' 41 סעיף (יד) (1) – החזר הוצאות לבן משפחה של נכה מאושפז
מדובר בהחמרה ברורה. כפי שכתב נכון עו"ד זכאי, קשה להבין מי יחליט לרכוש רכבים בעלי סמ"ק נמוך, ולקבוע ש'אין' רכב מתאים. לא ברור מדוע רכב אלטרנטיבי יהיה בעל סמ"ק נמוך, ולא גבוה יותר. ולבסוף, יש להדגיש כי הארגון היציג שלנו, החמיר את מצבנו בעניין גם בהשוואה להסכמי הניידות של נכי ביטוח לאומי ונכים אחרים	בנוגע לרכב רפואי, נקבע בתזכיר, בסעיף 9, שאם לא ימצא רכב בנפח 3200 סמ"ק יקבל הזכאי לרכב כזה, רכב 2000 סמ"ק. אם לא ימצא רכב 2000 סמ"ק, יקבל הזכאי לרכב כזה רכב 1800 סמ"ק. ואם לא ימצא רכב 1800 סמ"ק, יקבל הזכאי לרכב זה, רכב 1600 סמ"ק	סימן ה עמ' 42 ואילך – זכאות לניידות
הטבה. אבל כך היה אמור להיות לכתחילה, לפי נוסח ההוראה והעובדה שהדבר שונה היא בבחינת החמרה שאין לה טעם.	מדובר במענק: 85% ומלווה של: 15%	9 כג – סיוע לרכישת רכב רפואי ראשון
בנוגע לרכבים המוחלפים כל חמש שנים, כמו לנכים קשים (וואנים), מדובר בהחמרה: עיגון עיוות החלפת רכב כל חמש שנים – על פי ההוראה היום, מדובר רק ברכב שנרכש בחו"ל. בתזכיר הורחב לכל הרכבים שהותקנו	לפי עו"ד גולד: "כל הכללים להחלפת רכב רפואי יעוגנו בתקנות. בחוק עוגן סעיף מסמך. מועדי החלפה שעוגנו הינם 42 חודשים, למעט רכב שהותקן בו אבזור העולה על מחצית מערכו – אז ההחלפה היא כל 5 שנים. יש לציין כי על פי ההוראות הגבלה להחלפה כל 5 שנים בלבד של רכב	9 כד – החלפת רכב רפואי

<p>בהם אביזרים בשווי העולה על מחצית ערך הרכב</p>	<p>מאובזר קיימת רק ביחס לרכב שנרכש בחו"ל. בתזכיר הרחיבו זאת לכל הרכבים בטענה שכך נוהגים בפועל".</p>	
<p>מדובר בהחמרה כיון שהמצב הנוהג היום הוא שרכב למשפחה יהיה רק כשהנכה באשפוז קבוע, ובכל מקרה אחר הרכב יהיה על פי הזכאות לנכה, וסביר להניח שמדובר ברכב גדול מ- 1600 סמ"ק, וניידות בהתאם. לפי עו"ד גולד, גם עבור משהב"ט זה לא כדאי, שכן בכל מקרה לאחר האשפוז הם יאלצו להחליף את הרכב, וכן יאלצו לשנע נכים מסוימים באמבולנס, במקרים בהם הנכה לא יכול להיכנס לרכב מסוג זה.</p>	<p>התזכיר קובע כי בכל מקרה של אשפוז ארוך, (שישה חודשים) תקבל משפחת הנכה רכב 1600 סמ"ק לשימושה. בעבר הרכב היה מתקבל רק לפי אחוזי נכות, שזה עפ"י רוב היה יותר מ-1600 סמ"ק.</p>	<p>סעיף 9כח – זכאות לרכב לנכה מאושפז</p>
<p>אם נעין בדברים שפרסם עו"ד זכאי במצגת שערך, ניווכח לדעת שיש כאן שיטת עדכון הטומנת בחובה פגיעה משמעותית ושחיקה מתמשכת. יש לקבוע עיקרון אחר לעדכון זה, ובכל אופן ברור שמדובר בהחמרת מצב</p>	<p>גם עו"ד זכאי וגם עו"ד גולד עמדו על הבעייתיות שקיימת בתזכיר, לפיה יעודכנו דמי הניידות לפי הוראות החשכ"ל. לפי עו"ד גולד: "הצמדה זו לתעריפי החשכ"ל, אינה משקפת את הנוסחה המקשרת בין הק"מ לפי החשכ"ל וכל רמה של דמי ניידות, על ה% הנוספים בקטגוריות השונות. נוסחת חישוב הניידות אובדת ולא באה לידי ביטוי בתזכיר. אי אפשר יהיה להבין את הקשר בין ההצמדות לסכומים, ויש חשש שההצמדות בעתיד לא ייעשו כראוי והזכאות תוסיף ותיפגע".</p>	<p>עדכון דמי ניידות</p>
<p>מדובר בהחמרת מצב.</p>	<p>לפי עו"ד גולד: "נוספה דרישה שהנכות המוכרת תהיה לפחות מחצית ע"ח השירות. דרישה זו אינה קיימת בהוראה כיום ומדובר בצמצום זכאות על פי נוסח ההוראה כיום יש</p>	<p>עמ' 49 סעיף 9לג – זכאות לרכב במקרה של החמרה</p>

	<p>זכאות לרכב לנכה המוכר בהחמרה ונכותו הכוללת מזכה ברכב רפואי ויש לו לפחות 15% נכות גפיים תחתונות. הנוסח שמעגנים בתזכיר מחייב שיהיה לנכה לפחות 15% מתוך 30% על גפיים תחתונות. בהתאם לכך, כיום נכה שמוכר החמרה 1/3 ויש לו 60% נכות גפיים תחתונות מתוכם 20% ע"ח השירות היום, יהיה זכאי לרכב רפואי. על פי נוסח התזכיר הוא לא יהיה זכאי כיון שאין לו לפחות מחצית ע"ח השירות. זהו עיוות עיוות דומה קיים גם ביחס לנכות קרדיאלית".</p>	
<p>החמרה שסובלת מחד סטריות מוזרה, שכן אין אפשרות החזר רטרואקטיבי אוטומטי לנכה שקיבל פחות הטבות או תמלוגים</p>	<p>לתזכיר המוצע, מרחיב את סמכות קצין התמלוגים, לרעת הנכה כמובן בציינו כי: "סעיף 16 לחוק הנכים מסמיך את קצין התמלוגים, במקרה בו שולמו לנכה כספים למעלה מן המגיע לו, לעכב את תשלומי של הגמול המגיע לנכה. מוצע לנסח מחדש סעיף זה באופן שיובהר כי סמכותו של קצין התמלוגים הינה לנכות את התשלום היתר ולא רק לעכבו כפי שמופיע בנוסח החוק הנוכחי. כמו כן עם עיגון ההטבות המשולמות לנכים בחוק, נדרש להבהיר כי סמכות קצין התגמולים לנכות תשלומי יתר חלה גם על תשלומי יתר של הטבות..."</p>	<p>סעיף 23 עמ' 6 מרחיב את סמכות קצין התמלוגים</p>
<p>מדובר כמובן בהחמרה</p>	<p>בתזכיר הותנה במילים 'עקב נכותו', בעוד שכיום זה לא רק עקב נכותו, אלא גם בגין נסיבות אחרות.</p>	<p>אביזרי עזר לרכב</p>
<p>מדובר בהחמרה</p>	<p>לא עוגנה זכאות זו, על אף שלפי עו"ד גולד זכויות אלו היו אמורות להיות מושוות לזכויות קטוע</p>	<p>זכאות נוספת לניידות לנכה בנכות מיוחדת שהוכר לפי סעיף 5(5)</p>
<p>מדובר בהחמרה שכן הגבלה זו</p>	<p>הוגבל ל-3200 סמ"ק</p>	<p>רכב בבעלות המדינה</p>

לא קיימת בהוראה		
החמרה גם לפי שיטת העדכון המוצעת וגם לפי הורדת מספר העדכונים השנתיים	כיום מעודכן לפי מדד הדלק והשמנים פעמיים בשנה, לפי התזכיר יעודכן פעם בשנה, בכל ינואר	עדכון ניידות לרכב מדינה (להבדיל מרכב רפואי)
החמרה	הוגדר בתזכיר שהנכה יקבל 'סיוע להחלפת הרכב', כיום הרכב פשוט מוחלף, לא סיוע ולא כל כיו"ב	החלפת רכב מדינה 9לה (ג)
קשה לדעת אם מדובר בהחמרה, שכן הפרטים עתידיים להתעדכן בתקנות.	נקבעה הזכאות ללא פרוט כלל	רכב רפואי שיקומי 9לז
בהוראה הנוהגת כיום לא מותנה בשום תנאי ועל כן מדובר בהחמרה מובהקת	נוסף בתזכיר סעיף המתנה במלאי הקיים במאגר	רכב חלופי 9לט (ג)
לפי עו"ד גולד מדובר בהחמרה מבחינה מסוימת, שכן: "משרד הביטחון מסרב להכיר בסיכום שהיה עם האגף לפיו נכות המוכרת לפי ההוראה תילקח בחשבון במסגרת הליכי ביטול שיקום או בחינת כושר תעסוקה".	מתייחס רק ל'הטבות רפואיות נוספות', לטיפול לנכה מתבגר ואבר זוגי.	סעיף 9מב טיפול רפואי - הגדרות
אם נכניס לפרופורציות את סוגיית הלינה שבסיפא של דברי עו"ד גולד, שכן בפועל איש לא חושב שמטופל בחמי מרפא יהזור ללון בביתו לאחר טיפול... הרי שמדובר בהחמרה	לפי עו"ד גולד: "על פי הוראת חמי מרפא כנוסחה כיום, טיפול בחמי מרפא הינו טיפול רפואי ועל כן לכאורה לא היה מקום לעגנו בחוק, בדומה לטיפולים רפואיים אחרים שאינם מעוגנים בחוק. יחד עם זאת, חמי מרפא שונה מטיפול רפואי רגיל אשר ניתן לנכה ספציפי בהתאם לצורך קונקרטי, כיון שהוא ניתן לפי כללים שנקבעו מראש ונגזרים מסוג הנכות וגובה דרגת הנכות בלבד, מבלי שהנכה נידרש להוכיח צורך קונקרטי בטיפול בחמי מרפא. במובן זה, התעקשות על התייחסות לחמי מרפא כאל	חמי מרפא 9מג

	<p>טיפול רפואי עלולה להביא להתייחסות מלאה לחמי מרפא כאל טיפול רפואי באופן שכל נכה יידרש להוכיח צורך ספציפי בטיפול זה, דבר שעלול להוביל לצמצום גדול של הזכאות. מעבר לשאלת מיקום הסעיף בחוק, לגופו של עניין, רכיבי הזכאות לחמי מרפא נותרו ללא שינוי לרבות זכאות לנסיעות, לינה ותט"ר. יתרה מכך, על פי התזכיר בוטלה ההסתייגות הקיימת כיום בהוראה לפיה הלינה תינתן רק במקרה שהטיפול ניתן במקום מרוחק ממקום מגוריו של הנכה. במובן זה הזכאות ללינה במסגרת טיפול חמי מרפא מוגנת על פי התזכיר יותר משהיא מוגנת על פי ההוראה".</p>	
<p>לא ידוע לי אם היו אפשרויות גרירת זכאות בפועל על פי התקנות הנהוגות כיום, ועל כן אינני יכול לקבוע החמרה או הטבה, בכל אופן, ולפי לשון החוק – אין גרירה</p>	<p>הארגון ביקש לעגן אפשרות גרירה במקרים בהם היו בעיות טכניות בביצוע ההזמנות. בפועל – אי אפשר בתזכיר לגרור, אבל נותן לשר אופציה להיטיב עמנו בתקנות</p>	<p>9 מג (ד) עמ' 58, גרירת זכאות בחמי מרפא</p>
<p>החמרה</p>	<p>התזכיר חוסם אפשרות זו</p>	<p>9 מג (ה) עמ' 58 תשלום רטרואקטיבי לחמי מרפא</p>
<p>החמרה</p>	<p>השמטת זכאות לרשם קול וקלטות (או משהו חלופי), לטלפון לחצנים, לשמיכות צמר, שעון יד לנכה 80% פגוע יד ולזוג כפפות להמיפלגים.</p>	<p>9מה עמ' 59 ציוד עזר ביתי</p>
<p>לפי התקנות והחלטות השר נוכל לדעת אם מדובר בהחמרה או בהטבה, וצריך להשוות לנוהג כיום</p>	<p>הסעיף רק קובע עקרונית שישנה זכאות ללא פירוט. פירוט סכומים ותנאים יקבעו על ידי שר הביטחון בתקנות</p>	<p>9מו עמ' 62, אביזרי עזר לעיוורים</p>
<p>במקרה של העיוורים מדובר בהטבה. באופן כללי מדובר</p>	<p>לעיוורים הסכום עלה והשווה לרמת זכאות של קוודרופלג (מ-1592 ל-2645); יחד עם</p>	<p>9מט ואילך - עמ' 63 מענק ביגוד</p>

בהחמרה	זאת: לא עוגנה זכאות לנכים המשתמשים במשחות (בהתאם לפסיקת העליון ולהתחייבות משהב"ט משנת 2009). כמו כן, בנוגע לפרפלב ולקטוע גפיים תחתונות, נוסף תנאי של נכות מיוחדת שלא היה קיים בהוראה הנוהגת. כמו כן הושמטה זכאות לדמי ביגוד בנכות מיוחדת כוללת.	
בכללות אינני יודע אם החמרה או הטבה, שכן מחד אולי ועדה תהיה עם שיקול דעת רחב יותר ומטיב יותר, מאידך, אולי יש כאן גם סרבול ובירוקרטיה מיותרת במקום פישוט הליכים	מדובר בצמצום סמכות בעלי תפקיד יחיד והרחבת מנגנון קבלת ההחלטות לוועדה	סעיף 9נה ועדת חריגים
החמרה	הושמטה הקטגוריה הזו שהיתה קיימת עד כה בהוראות האגף	הלוואה לצורך פתרון בעיות אישיות ומצב של מצוקה כספית
נראה כהטבה	לפי עו"ד גולד, הנוסח מעגן את פסה"ד של בית המשפט העליון בעניין לופו	תיקון סעיף 18 לחוק – מאימתי משלמים הטבות
לא יודע אם זו הטבה או החמרה ביחס לנוהג הקיים	יוגבל לשבע שנים	תשלום רטרואקטיבי שאמור היה להיות משולם אוטומטית ולא שולם בשל טעות האגף
נראה לי הטבה	עלה מ – 24 חודשים ל- 30 חודשים	תשלום רטרואקטיבי של הטבה המחייבת הגשת בקשה
לא בטוח אם הטבה או החמרה, שכן מחד עד עתה הוראות אלה חלו על תגמול בלבד וכעת גם על הטבות, אבל השמטת הצמדה וריבית אולי מסמנת החמרה בעניין זה וצריך עיון	לפי עו"ד גולד: "על תשלום תגמולים רטרואקטיבית חל חוק הקצבאות) פיצוי בעת איחור בתשלום) המגביל תשלום ריאלי לפי החוק לעשר שנים בלבד. אם נידרש תשלום רטרואקטיבי לתקופה העולה על עשר שנים הוא יעשה בערכים נומינליים. עד עתה	סעיף 18ב עמ' 75 – תשלום תגמולים והטבות באיחור

	<p>הוראות אלה חלו על תגמול בלבד שכן הטבות אינן מכח חוק. עם עיגון ההטבות בחקיקה מגבלה זו אמורה היתה לחול גם על הטבות. על מנת למנוע זאת נוסף סעיף 18 ב לחוק אשר למעשה מבטל את תחולת חוק הקצבאות (פיצוי בעד איחור בתשלום) על כל התשלומים מכח החוק) גם תגמולים (באופן שתשלום המשולם באיחור ישולם בערכים הריאליים ליום התשלום כפול תקופת הזמן לתשלום, ללא מגבלת שנים. לא יחול חוק פסיקת ריבית והצמדה והתשלום אינו נושא ריבית".</p>	
<p>החמרה ברורה</p>	<p>בנוגע לזכאות אלמנת נכה 50% מפעילות מבצעית, לפי עו"ד גולד יש לתקן סעיף זה ולהוסיף את הזכאות האמורה כפי שמעוגנת בהוראת אגף משפחות. בנוסף נוספה הוראה לקיזוז קצבת שארים מתגמולי אלמנת נכה שנפטר והיה נצרך. מדובר ככל הנראה בסעיף המנוגד לחוק לפי עו"ד גולד.</p>	<p>סעיף 20א</p>
<p>החמרה</p>	<p>לפי עו"ד גולד: "משהב"ט מסרב לעגן טיפול נפשי, אף שבפועל ניתן טיפול בשלב הגשת התביעה (כשמשולב עם טיפול ב"ח)".</p>	<p>סעיף 43ב (א) טיפול רפואי לנכה שהגיש תביעה</p>
<p>החמרה – הן מבחינת ההרכב הן מבחינת גריעת זכאויות חריגות</p>	<p>בוועדה לפני משורת הדין, יהיה חבר ארגון אחד! שלא יהיה בעל תפקיד בארגון, ובוטלה האפשרות למתן סיוע למי שאינו מוכר לפי חוק הנכים, למשל לאשת הנכה או ילדיו שנותרו עם חובות וכד'.</p>	<p>פרק שביעי – הועדה למתן סיוע לפני משורת הדין</p>
<p>מדובר בסעיפים לפיהם יכול היה שר הביטחון להתקין תקנות בעיקר בנושאי שיקום ותעסוקה. משהב"ט טען שמדובר בנושאים שהוטמעו בתזכיר. לפי עו"ד גולד, לא נכון לבטל את הסעיפים הללו, משום שיש בהם פגיעה</p>	<p>השינויים בסעיף 45א) ביטול פסקאות: (1), (2), (3), (8), (9); ביטול סעיף 45א; משמעות החלפת סעיף 48</p>	<p>צריך עיון</p>

<p>במהוייבות לשיקום ותעסוקת הנכים.</p>		
<p>לפי עו"ד גולד: נוסח ההוראות כיום מדבר על זכאות חד פעמית בזכאויות מסוימות. הדרישה היתה ללקיחת אחריות של משרד הביטחון – אם הוגדר צורך שקשור לנכות ומשרד הביטחון מספק זאת הוא לא יכול להתנער בהמשך. בהתאם לדרישה זו נוספה אפשרות להחלפה כשהמוצר אינו שמיש ומדובר בהטבה.</p>	<p>הנכה למשל יצטרך להביא הוכחה ואישור ספק, שלא ניתן לתקן את מכונת הכביסה או המדיח לפני החלפתם (ע"מ 80 – 82).</p>	<p>ציוד משתחק</p>
<p>שתי רמות הסיוע אוחדו לרמה אחת. אין שינוי מבחינת הזכאות והסמכות הועברה למנהל המחוז, כך שאפשר לתת את ההטבה ברמת המחוז. אבל מדובר בהטבה זניחה, מבחינה תקציב האגף, שכן מדובר בסכומים פעוטים.</p>	<p>שמענק לסיוע לנכים במצוקה כלכלית הוגבל, ע"י הורדת אופציית החריגים שהיתה שמורה לקצין התגמולים, לפיה היה יכול בעבר להעלות את סכום הסיוע במקרים מסוימים. יחד עם זאת הסכום עודכן...</p>	<p>עמ' 33 סעיף יב(1)</p>
<p>החמרה</p>	<p>בסעיף זה, מקבע התזכיר עוול משווע שאינני מבין את הגיונו. זכויות נכי צה"ל שהחשיך מזלם והושלכו בגין עוון או חטא שחטאו אל בית האסורים. במקרים כאלו, משהב"ט מפסיק לחלוטין לשלם להם את תגמוליהם. עוול זה כשלעצמו הוא בעייתי, שכן התגמולים ניתנים לנכה בגין פגימה שאירעה לו בעת שירותו הצבאי, פגימה שלא נעלמת ברגע שהנכה נכנס לכלא. העוול הראשוני הזה כמובן מורחב בתזכיר החוק, כאשר כעת</p>	<p>עמ' 8 סעיף 29 – שלילת זכויות מאסיר נכה</p>

	<p>נכללים בו גם 'אי קבלת ההטבות', עם סייג המסמיך את קצין התמלוגים להמשיך ולתת הטבות אלה לבן משפחה לפי שיקול דעתו. משיחה עם כמה נכים שהיו גם אסירים, הבנתי שהסעיף הזה כולו פגע במשפחותיהם קשות, שכן הנכה נשאר נכה, צרכי הבית ממומנים על ידו גם בהיותו בכלא, אבל אין לו לא תמלוגים ולא הטבות. לא מובן מה אשמים ילדיו או אשתו ומשפחתו כלל ולא מובן הרציונאל של הסעיף הזה שכאמור כעת הורחב במקום להתבטל מניה וביה.</p>	
<p>נראה כהטבה אבל בפועל אין כל שינוי ממשי.</p>	<p>לפי האמור, התזכיר מעגן מצב בו משהב"ט נוהג כבר כעת באופן מרחיב ביחס לחוק הקיים</p>	<p>בעמ' 8 סעיף 31 נאמר: "סעיף 43א לחוק הנכים מסמיך את המדינה לשלם לנכה השתתפות בדמי ביטוח למקרה מוות, בסכום שיקבע שר הביטחון. בפועל משתתפת המדינה גם בתשלום דמי ביטוח סיעודי ודמי ביטוח בריאות משלים. לפיכך מוצע לבטל סעיף זה ולקבוע תחתיו כי נכה שנערך לזכותו הסדר ביטוח חיים, הסדר ביטוח סיעודי או הסדר ביטוח בריאות משלים, יהיה זכאי להשתתפות המדינה</p>

		בתשלום דמי הביטוח בשיעור שיקבע שר הביטחון בתקנות".
--	--	--